

Lausunto

2.12.2020

Julkinen

Helsingin kaupunginvaltuusto
Valtuustoryhmän varapuheenjohtaja
Hannu Oskala

Viite: Aloite 23.09.2020

Lähiliikenteen juna-asemien kehittäminen

VR-Yhtymä Oy (jatkossa ”VR”) kiittää Vihreää valtuustoryhmää yhteydenotostanne koskien aloitetta lähiliikenteen juna-asemien kehittämiseksi. Pääkaupunkiseudun lähiliikenteessä ajetaan päivässä yli 700 lähijunavuoroa ja matkoja tehdään yli 70 miljoonaa vuodessa.

VR tunnistaa lausuntopyynnössä viitatut haasteet liittyen pienempien lähiliikenneasemien ylläpito- yms. vastuiden monimutkaisuuteen ja läpinäkyvyyteen. Vastuut voivat näyttäytyä sotkuisina erityisesti rautatiealan ulkopuolisille toimijoille. Arkipäiväisiä esimerkkejä ovat tilanteet, joissa yksityishenkilö haluaa tiedon siitä, kenen vastuulla on yksittäisen aseman siisteys, taikka isännöitsijöillä on epäselvyyttä siitä, kenen omistamalla maa-alueella sijaitsee vaaraa aiheuttava puu. Myös VR vastaa tällaisiin tiedusteluihin ja palautteisiin viikoittain ja ohjaa kyselyt oikeille vastuutahoille. Tyypillisesti tällaiset asiat ratkeavat kuitenkin pikaisesti.

Asemien ja niiden ympäristöjen kokonaisvaltaisempi kehittäminen edellyttää toimivaa yhteistyötä mm. kaikilta lausuntopyynnössä mainituilta intressitahoilta. Yhteistyö on usein myös välttämätöntä riippumatta yksittäisen maa-alueen ja rakennuksen muodollisista omistusrajoista: jo rautatiejärjestelmää koskeva regulaatio asettaa tiettyjä velvoitteita ja reunaehtoja mm. rataverkon haltijalle (Väylävirasto), rautatieyrityksille (kuten VR) ja nk. palvelupaikan ylläpitäjille (joiksi katsotaan mm. matkustaja-asemien haltijat). Kyseisillä vastuilla ei ole välttämättä yhteyttä kiinteistöjen, rakennusten ja rautatieinfran yms. -järjestelmien tosiasiallisiin omistusrajoihin. Toimijoilla on tietysti myös muita perusteltuja intressejä asemaympäristöihin, jotka voivat liittyä viranomaistehtäviin, rautatiejärjestelmän toimivuuteen ja turvallisuuteen, kaupungin kehittämiseen ja kaavoitukseen, matkaketjujen toimivuuteen, asiakaskokemuksen parantamiseen, tai liiketoiminnan muihin tarpeisiin.

Asemakiinteistöjen kehittämiseen liittyvä yhteistyö on VR:n näkemyksen mukaan ollut pääosin toimivaa. Tämä toki edellyttää aktiivista projektinjohtamista, kuten kaikissa laajemmista kehityshankkeissa. Valtakunnallisesti VR on ollut itse aktiivinen kiinteistökehityshankkeiden eteenpäin viejä (siltä osin kuin sillä on enää asemia ja niiden lähiseutuja omistuksessaan). Asemien ylläpidossa ja kehittämisessä päävastuun (ja vastuullisuuden) tulee olla lähtökohtaisesti kiinteistön nykyisellä

Lausunto

2.12.2020

Julkinen

omistajalla/omistajilla. Omistusjärjestelyt voivat tietysti olla vaihtoehto, erityisissä niissä tapauksissa, joissa nykyisellä omistajalla ei ole halukkuutta tai mahdollisuutta kehittää, tai edes ylläpitää kiinteistöjään riittävällä tasolla.

VR:n omistuksessa ei ole lausuntopyynnössä viitattuja lähiliikenneasemia Helsingissä. Ylipänsä koko HSL:n liikennöintialueella VR:n omistus rajoittuu kolmeen maakunta-asemaan (Kerava, Järvenpää ja Jokela/Tuusula). Kyseiset asemat ovat näkemyksemme mukaan ikänsä yms. huomioiden hyvin ylläpidettyjä ja toimivia.

Kuten todettua, tärkeää olisi myös se, että toimijoiden kesken on määritelty selkeät periaatteet yksittäisten, esim. matkaketjuja palvelevien toimenpiteiden toteutus-, ylläpito- ja kustannusvastuista. Hyvänä esimerkkinä mainittakoon polkupyörien liityntäpysäköintiin liittyvät periaatteet Väyläviraston ja eri kuntien välillä. Vastuiden selkeyttämiselle ja toimintamallien kehittämiseksi on kuitenkin varmasti edelleen tarvetta ja VR on mielellään mukana näissä keskusteluissa.

VR GROUP

Jonna Juslin
johtaja, yhteiskuntasuhteet, kansainväliset asiat ja vastuullisuus

Liitteet	-
Jakelu	-
Tiedoksi	VR Kirjaamo